

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200606
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5718200606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Z. V., nar. XX.XX.XXXX a J. V., nar. XX.XX.XXXX, aktuálne umiestnené v Detskom domove Necpaly, so sídlom Necpaly 44, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov - matky S. V., nar. XX.XX.XXXX a otca F. V., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom S., prechodne bytom XXX XX I., J. č. XX, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin na nariadenie ústavnej starostlivosti, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9P/39/2018-48 zo dňa 16. apríla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 9P/39/2018-48 zo dňa 16. apríla 2018 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 54 ods. 2, 3, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) nariadil nad maloletým Z. V., nar. XX.XX.XXXX a maloletou J. V., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť v Detskom domove v Necpaloch od 16.02.2018 (veta prvá výroku). V zmysle § 81 ods. 1 a 2, § 62 ods. 3, § 77 ods. 1 Zákona o rodine uložil tiež rodičom maloletých detí jednotlivo povinnosť prispievať na ich výživu, na každé maloleté dieťaťa osobitne, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova v Necpaloch (veta druhá, tretia výroku). Nedoplatok na výživnom za obdobie od 16.02.2018 do 31.05.2018 vo výške 94,57 Eur, vyčíslený obom rodičom v tejto sume jednotlivo, im povolil splácať po 10,00 Eur mesačne spolu s bežným výživným na účet Detského domova v Necpaloch pod následkom straty výhody splátok (štvrtá a piata veta výroku). O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu (šiesta veta výroku).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 16.02.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny doručil okresnému súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 2 CMP spolu s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi V.. Maloleté deti boli na základe uznesenia konajúceho súdu sp. zn. 3PPOm/1/2018 zo dňa 17.02.2018 odovzdané do dočasnej starostlivosti detského domova, kde boli prijaté dňa 16.02.2018. Následne konajúci súd poukázal, že maloleté deti boli opakovane v dočasnej starostlivosti detského domova v rámci skôr prebiehajúceho konania o nariadenie ústavnej starostlivosti vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 20P/238/2014 jednak z dôvodu fyzického ublíženia maloletej J. otcom, jednak z dôvodu zanedbania starostlivosti o maloleté deti.

3. Prvýkrát boli maloleté deti dočasne zverené do ústavnej výchovy na základe uznesenia Okresného súdu Martin sp.zn. 3PPOm/4/2014 zo dňa 25.09.2014, z dôvodu fyzického napadnutia maloletej J.

otcom. Za uvedený skutok bol otec právoplatne odsúdený na základe trestného rozkazu Okresného súdu Martin sp.zn. 23T/16/2015 zo dňa 20.02.2015 právoplatného dňa 06.03.2015, ktorým bol uznaný za vinného a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na dobu troch rokov. Po tom, ako Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 10CoP/12/2016 zo dňa 28.07.2016 prvýkrát zrušil rozsudok Okresného súdu Martin o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, uznesením konajúceho súdu sp.zn. 20P/238/2014 zo dňa 11.10.2016 bola uložená Detskému domovu Necpaly povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti rodičov za súčasného nariadenia výchovného opatrenia, súdneho dohľadu nad výchovou maloletých detí a uloženia povinnosti rodičom podrobiť sa sociálnemu a odbornému psychologickému poradenstvu na ÚPSVaR Martin, Referáte PPS. Druhýkrát boli maloleté deti V. dočasne zverené do ústavnej starostlivosti na základe uznesenia Okresného súdu Martin sp.zn. 2PPOm/2/2016 zo dňa 15.11.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5CoP/9/2017 zo dňa 17.02.2017, ktorým bolo zmenené uznesenie okresného súdu a rodičom bola uložená povinnosť odovzdať maloleté deti do dočasnej starostlivosti Detského domova Necpaly.

4. Predchádzajúce konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti vedené na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 20P/238/2014 bolo skončené rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/238/2014-440 zo dňa 05.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 10CoP/57/2017-520 zo dňa 14.12.2017 (právoplatným a vykonateľným dňa 31.01.2018), ktorým bol návrh na nariadenie ústavnej výchovy zamietnutý, maloleté deti boli odovzdané do starostlivosti rodičov, (pri súčasnom zrušení neodkladného opatrenia - uznesenia Okresného súdu Martin č.k. 20P/238/2014-272 zo dňa 11.10.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5CoP/9/2017 zo dňa 17.02.2017 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5CoP/9/2017 zo dňa 01.03.2017) a nad výchovou maloletých detí bol určený dohľad v trvaní jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

5. Okresný súd zdôraznil, že situácia v rodine je monitorovaná približne štyri roky. Nedávno sa skončilo konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým Z. a J.. Výchova obidvoch maloletých detí je zo strany rodičov dlhodobo zanedbávaná. Otec nevie zvládať emócie pri ich výchove, čo ešte viac podporuje jeho konzumácia alkoholických nápojov spolu s matkou. Dňa 16.02.2018 boli obidve maloleté deti umiestnené do detského domova. V uvedený deň rodičia vo večerných hodinách sami kontaktovali riaditeľa Detského domova Necpaly s tým, že o deti sa starať nechcú a žiadali o ich umiestnenie do domova, lebo inak „ich vyhodí na ulicu“. Pri návšteve domácnosti boli deti pripravené na odchod a obaja rodičia boli pod vplyvom alkoholu. Po takomto vyhrotení situácie v rodine okresný súd nariadil nad maloletými deťmi ústavnú výchovu z dôvodu, že ich výchova je vážne narušená a ohrozená a výchovné opatrenia nesplnili svoj účel, pričom iná náhradná starostlivosť nebola možná. Zároveň konajúci súd poukázal na zmenu v správaní detí, ktorá nastala po ich poslednom umiestnení v domove, (hlavne u mal. Z.), keď sa deti už nechceli vrátiť domov, neustále stresujúce striedanie výchovných prostredí, ako aj potreby maloletých detí (určité istoty, vedenie, lásku, riadnu starostlivosť a pod.), ktoré sa im od rodičov nedostávajú. Súhlas rodičov s umiestnením maloletých detí do ústavnej starostlivosti okresný súd vyhodnotil ako uvedenie si ich možností a schopností zabezpečiť svojim deťom riadnu starostlivosť.

6. Zároveň okresný súd rozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom a uložil matke i otcovi povinnosť platiť minimálne výživné vo výške 30 % životného minima na osobitne na každé nepnoleté nezaopatrené dieťa, aktuálne v sume 27,32 Eur s jej každoročným prehodnocovaním k 01.07. Nakoľko rodičia si neplnili vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom od ich umiestnenia do detského domova (od 16.02.2018), súd im uložil povinnosť zaplatiť nedoplatok na výživnom, ktorý zároveň vyčíslil a tento im povolil splácať v splátkach po 10,00 Eur spolu s bežným výživným.

7. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie rodičia.

8. Primárne vyjadrili svoj súhlas s ústavnou starostlivosťou nariadenou nad ich maloletými deťmi. Opakovane zdôrazňovali, že deti dali do detského domova dobrovoľne, pretože boli nie ich vinou nezvládnuteľné. Konštatovali, že počas štyroch rokov ich výchovy v Detskom domove v Necpaloch sa deti zmenili, začali dokonale klamať. Po príchode domov rodičia zistili, že nemajú deti, ale „zvery a podvodníkov pochádzajúcich z Necpál“ ako dôsledok ich výchovy. Napríklad deti im klamali, že stravné lístky, ktoré ráno dostali im berú štvrtáci, no neskôr sa priznali, že ich vymieňali za peniaze a kupovali si sladkosti. V priebehu troch týždňov dokázali deti stratiť nové cvičky, teplákovú súpravu, atď. Odvolatelia tiež namietali, že v odôvodnení napadnutého rozsudku je uvedených viac než 80 % nezmyslov. Konštatovali, že svoj podiel na tom majú predovšetkým zamestnanci detského domova (riaditeľ, psychologička až po posledného zamestnanca). Za nepravdivé rodičia označili, tvrdenie, že deti nechcú ísť domov. V tejto súvislosti poukázali najmä na to, ako sa deti tešili, keď po ne prišli rodičia

do detského domova po rozhodnutí Krajského súdu v Žiline. Nie je pravda, že deti nemali doma raňajky. Raňajky mali deti totiž obmedzené, aby zjedli obed. Doma však dostávali dve desiate, keďže boli do 17.00 hod. v družine. Tiež nie je pravdou, že deti museli povinne chodiť von. Chodievali von iba vtedy, keď sa doma nudili a väčšinou to bolo v sprievode rodičov. Odvolatelia tiež poukázali na predchádzajúce vyšetrovanie, ktoré prebiehalo vo veci obťažovania maloletej dcéry J. počas jej pobytu v detskom domove a v tomto smere vyjadrili svoju obavu. V prípade možnosti rodičia požiadali o preradenie detí do iného detského domova a tiež by chceli deti častejšie navštevovať. V doplnení odvolania rodičia uviedli, že požadujú, aby boli maloletým deťom povolené návštevy, aby boli deti obliekané iba do bavlneného oblečenia, aby rodičia mohli deti navštevovať ako im to bude finančná situácia dovoľovať, aby si mohli deti kedykoľvek brávať domov cez víkendy v prípade voľna, alebo počas prázdnin a aby mohli deti opustiť detský domov len s povolením rodičov (napr. letné tábory, zimné prázdniny, dovolenky). V prípade, ak by detský domov tieto povinnosti nedodrжал, riaditeľ by rozhodol svojvoľne, odvolatelia žiadali, aby bolo začaté trestné stíhanie na riaditeľa pre porušovanie ľudských práv. Vzniknutú situáciu rodičia odôvodňovali aj tým, že obaja sú ťažko zdravotne postihnutí. Otec musel zo zdravotných dôvodov zanechať prácu taxikára, vďaka ktorej si dokázal zabezpečiť ďalší príjem okrem dôchodku (svojho i manželkinho). Vzniknutú situáciu chcú rodičia deťom vysvetliť a v prípade, že sa ich finančná situácia zmení k lepšiemu, opätovne požiadajú o ich vrátenie domov natrvalo.

9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin vo svojom vyjadrení k odvolaniu rodičov, žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.

10. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Za súčasnej situácie považovala nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi V. v Detskom domove v Necpaloch za jediné možné riešenie, ktoré je v záujme mal. detí, nakoľko ich výchova bola zo strany rodičov dlhodobo nezvládaná a samotní rodičia súhlasili s umiestnením detí do ústavnej starostlivosti.

11. Aj v odvolacej duplike rodičia súhlasili, aby deti boli naďalej v ústavnej starostlivosti, ale zároveň požiadali, o umožnenie osobného kontaktu s deťmi, nielen písomnou formou a balíkovou donáškou ako bolo uvedené na súde. Zotrvali na tom, že o deti bolo vždy a riadne postarané, čo mal potvrdiť aj riaditeľ detského domova. Opakovane žiadali o rešpektovanie ich rodičovských práv.

12. Po vstupe Krajskej prokuratúry v Žiline do konania, jej prokurátor, stotožňujúc sa s vyjadrením prokurátora okresnej prokuratúry navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť.

13. Poukázal, na to, že výchova detí zo strany rodičov je vážne ohrozená a narušená. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v najlepšom záujme maloletých detí. Rodičia nevyužili priestor na výchovu detí, ktorý im bol poskytnutý rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 10CoP/57/2017-520 zo dňa 14.12.2017. Situácia, ktorá v rodine nastala dňa 16.02.2018 svedčí o opätovnom vážnom zlyhaní rodičov, keďže už v minulosti došlo k ublíženiu na zdraví maloletej zo strany otca (otec bol za skutok odsúdený). Taktiež bolo u rodičov zistené aj požívanie alkoholických nápojov, či používanie vulgarizmov v prítomnosti detí. Takéto ich správanie nesvedčí o ich skutočnom záujme o výchovu maloletých detí. Rodičia s touto formou náhradnej starostlivosti prejavili súhlas. Keďže deti sú z neustálych zmien výchovného prostredia traumatizované, aktuálne nie je vhodná zmena určeného výchovného zariadenia. Skutočnosti uvádzané v odvolaní rodičov a jeho doplnení svedčia o nekritickej postoji rodičov k vlastnému správaniu, o nedostatku sebareflexie a naopak o hľadaní viny v iných osobách, či už ide o pracovníkov ÚPSVaR alebo pracovníkov detského domova. Tieto skutočnosti však nezakladajú dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

14. Vyjadrenia všetkých účastníkov konania v súvislosti s podaným odvolaním boli zasielané v súlade s ust. § 374 ods. 1 až 3 CSP, ďalšie vyjadrenia v predmetnej veci už neboli odvolaciemu súdu zaslané.

15. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu vo veci samej, ktorým okresný súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, ako vecne správny potvrdil.

16. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v podstatnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o nariadení ústavnej starostlivosti a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

17. Vzhľadom na predmet konania krajský súd na základe podaného odvolania v súlade s ust. § 65 CMP podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu.

18. Odvolací súd preskúmal námietky oboch rodičov uvedené v ich opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

19. Rodičia v podanom odvolaní nenamietali nariadenú ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi. Vyjadrili s ňou súhlas, no súčasne vyslovili požiadavku na preradenie detí do iného detského domova a dožadovali sa uloženia konkrétnych povinností detskému domovu, do ktorého budú ich deti umiestnené. Tieto požiadavky sa v prevažnej miere týkajú výkonu ich rodičovských práv (osobný kontakt s deťmi a povolenie návštev cez víkendy a prázdniny), resp. starostlivosti o maloleté deti, dôvodiac, že maloleté deti dobrovoľne odovzdali do ústavnej výchovy. Vo vzťahu k týmto požiadavkám rodičom odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nezistil dôvod pre takýto postup. V danej súvislosti pritom poukazuje na celé odôvodnenie svojho rozhodnutia.

20. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci odvolací súd považuje záver okresného súdu o nariadení ústavnej výchovy nad mal. deťmi V. za správny. Osobitne poukazuje, že rodičia na základe pre nich pozitívneho výsledku predchádzajúceho konania o nariadenie ústavnej starostlivosti (návrh bol zamietnutý pozri bod 4. odôvodnenia tohto rozhodnutia) dostali opätovnú šancu zabezpečovať výchovu maloletých detí a súčasne dôveru, že si svoje rodičovské povinnosti budú plniť riadne a v záujme svojich detí. Z obsahu predloženého spisového materiálu, mal odvolací súd preukázané, že Detský domov v Necpaloch ukončil poskytovanie starostlivosti nad mal. Z. a J. dňom 08.02.2018, no už 16.02.2018 boli obidve deti opätovne umiestnené v tomto zariadení. Vzhľadom na veľmi krátky časový úsek, ktorý uplynul od zverenia maloletých detí do starostlivosti rodičov (9 dní) a tiež ich posledného umiestnenia do dočasnej ústavnej starostlivosti, ako aj okolností tohto umiestnenia viažucich sa ku dňu 16.02.2018 (uvedených v uznesení o sp. zn. 3PPOm/1/2018 zo dňa 17.02.2018, na ktoré poukázal okresný súd vo svojom rozsudku), v spojení s dôvodmi konštatovanými súdmi v skôr vydaných rozhodnutiach o dočasnom umiestnení obidvoch detí do ústavnej starostlivosti (pozri bod 3. odôvodnenia tohto rozhodnutia) krajský súd dospel k záveru, že rodičia nedokážu zabezpečiť dlhodobú, sústavnú a riadnu starostlivosť svojim deťom. Napokon i predchádzajúce dočasné umiestnenia obidvoch detí v detskom domove (v období od septembra 2014 do februára 2018 - s prestávkou 1 mesiaca) boli jednoznačne dôvodné. Z uvedeného pohľadu sú neakceptovateľné tvrdenia rodičov, že dôvodom dobrovoľného umiestnenia ich detí do ústavnej starostlivosti bola ich nezvládnuteľnosť ako dôsledok zlej výchovy v detskom domove, či zlá finančná situácia rodičov. Takéto závery nie je možné urobiť za 9 dní, ktoré deti strávili spoločne so svojimi rodičmi. Tieto tvrdenia rodičov krajský súd považoval len za hľadanie akéhosi ospravedlnenia rodičov za vzniknutú situáciu.

21. Za popísanej situácie je prirodzená obrana rodičov s akcentom na ich rodičovské práva, ak zároveň na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 4P/59/2018 prebieha z podnetu detského domova samostatné súdne konanie o obmedzení ich rodičovských práv. Podľa zistenia odvolacieho súdu aktuálne z jeho úradnej činnosti, vec je v štádiu prípravy pojednávania.

22. Žiada sa dodať, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletými deťmi je prechodným riešením zložitej životnej situácie, v ktorej sa aktuálne rodina nachádza. Nariadením ústavnej starostlivosti vzťah medzi rodičmi a deťmi naďalej trvá, rodičia sú len fakticky obmedzení pravidlami zariadenia ústavnej starostlivosti, čo znamená, že do výchovného procesu nemôžu zasahovať a návštevy rodiča v zariadení alebo kratší pobyt dieťaťa u rodiča sa spravujú vnútorným poriadkom zariadenia, príslušnými právnymi predpismi a aktuálnou situáciou v rámci doporučení odborných pracovníkov zariadenia to všetko za predpokladu, že súd nerozhodne o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv podľa § 39 ods. 2, 3 Zákona o rodine. Pokiaľ rodičia namietali, že im detský domov bráni v osobnom kontakte s ich deťmi, z vyjadrenia detského domova jednoznačne vyplýva, že ide o opatrenie dočasného charakteru potrebné k stabilizovaniu maloletých detí z traumatizujúceho zážitku a opätovného odchodu od rodičov do detského domova.

23. S prihliadnutím na vzniknutú situáciu je potrebné citlivo zvážiť aj fakt, že rodičia si sami uvedomujú, že výchovu svojich detí nezvládajú a preto súhlasia so súdom nariadenou náhradnou rodinnou starostlivosťou, ako aj ich snahu a ochotu sa o maloleté deti pri svojich schopnostiach a možnostiach starať. Aktuálne je však nevyhnutné opätovne pokúsiť sa v spolupráci s detským domovom, jeho odborníkov a sociálnych pracovníkov o rozvíjanie osobného kontaktu rodičov s maloletými deťmi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že podľa odseku 62 Všeobecného komentára Výboru OSN č. 14 o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jej najlepšieho záujmu, ak sa oddelenie dieťaťa od rodiny stane nevyhnutným, rozhodujúce osoby musia zaručiť, aby dieťa, pokiaľ to nie je v rozpore s jeho alebo jej najlepším záujmom, udržiavalo spojenie a vzťahy so svojimi rodičmi a rodinou (súrodencami, príbuznými a osobami, ku ktorým má silný osobný vzťah). Pri rozhodnutiach o frekvencii a dĺžke návštev alebo iného kontaktu pri umiestnení dieťaťa mimo rodiny je nevyhnutné zohľadniť kvalitu vzťahov a potrebu ich udržiavania. Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele vytvára široký priestor pre udržiavanie, resp. zlepšovanie vzťahov detí umiestnených v zariadeniach s ich rodičmi, starými rodičmi, súrodencami a ďalšími blízkymi osobami.

24. Pokiaľ ide o zvolené zariadenie, v ktorom bola nariadená ústavná starostlivosť (Detskému domovu v Necpaloch), z obsahu spisového materiálu nemal odvolací súd preukázané žiadne nedostatky označeného zariadenia v starostlivosti o obidve maloleté deti. Navyiac práve v tomto detskom domove deti boli umiestnené aj v minulosti, a teda sú na toto prostredie čiastočne adaptované. Zároveň je zaručené, že súrodenecké väzby medzi nimi nebudú pretrhnuté a aj vzdialenosť detského domova od bydliska rodičov je tiež primeraná.

25. Netreba tiež opomíňať fakt, že medzi povinnosti súdu patrí aj sledovať spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a hodnotiť jej činnosť. Súd tak robí v zmysle ust. § 55 ods. 1 Zákona o rodine najmenej dvakrát do roka. Túto povinnosť si plní predovšetkým prostredníctvom dotazov na orgány sociálnoprávnej ochrany detí, obec a na zariadenie, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. V súvislosti s touto hodnotiacou činnosťou súd zabezpečuje, resp. sleduje účel tohto výchovného opatrenia a možnosť tohto výchovného opatrenia zmeniť na výhodnejší spôsob výchovy, či už zverením dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne ak zaniknú dôvody, ktoré viedli k nariadeniu ústavnej starostlivosti, tak túto ústavnú starostlivosť zruší. Obdobné povinnosti má orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zmysle § 32 zákona č. 305/2005 Z. z. Tieto orgány, ktorým zákon zveruje starostlivosť o výchovu maloletých detí, prislúcha koordinovať svoju činnosť tak, aby aj v tomto prípade bol sledovaný čo najlepší záujem maloletých detí. V rámci týchto zisťovaní súdy a príslušné orgány v zmysle vyššie citovaných zákonov sa zameriavajú na to, či je zabezpečený zdravý fyzický a psychický vývoj maloletých detí v zariadeniach, do ktorých boli zverené. V prípade akýchkoľvek uvedených nedostatkov môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately iniciovať samostatným návrhom zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu (§ 32 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z.).

26. Pokiaľ rodičia v odvolaní namietali obsah správ detského domova a kolízneho opatrovníka podaných v tomto konaní, (ktoré súd v súvislosti s ďalšími dôkazmi hodnotil pri rozhodovaní vo veci), vykonaným dokazovaním a vyhodnotením každého dôkazu jednotlivo a všetkých v ich vzájomnej súvislosti ani odvolací súd (zhodne so súdom prvej inštancie) nezistil ich nepravdivosť, či rozpornosť.

27. S rozhodnutím o umiestnení mal. detí do ústavnej starostlivosti bol okresný súd povinný rozhodnúť aj o povinnosti rodičov platiť výživné, keďže zákonná vyživovacia povinnosť rodičov k deťom naďalej trvá (§ 81 Zákona o rodine). Vychádzajúc zo zistených osobných, zárobkových a majetkových pomerov rodičov, okresný správne ustálil výšku výživného pre každého rodiča osobitne na každé dieťa v sume minimálneho zákonného výživného a vzhľadom na čas, ktorý uplynul od umiestnenia obidvoch detí do detského domova (od 16.02.2018) správne určil aj sumu zameškaného výživného a následne dôvodne povolil i jeho splácanie v splátkach spolu s bežným výživným (§ 232 ods. 4 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP).

28. Nakoľko odvolací súd v prejednávanej veci nezistil ani vady týkajúce sa procesných podmienok konania (§ 380 ods. 1, 2 CSP), na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov rozsudok okresného súdu vo veci samej (veta prvá až piata výroku) ako vecne správny potvrdil.

29. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách prvoinštančného konania (veta šiesta výroku), ktorý plne zodpovedá v ňom aplikovanému zákonnému ustanoveniu.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.